

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**

за спеціальністю **014 Середня освіта**

предметною спеціалізацією **014 Середня освіта (Німецька мова і література)**

за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Німецька мова і література)**

Кременець – 2020

Робоча програма зі загальнотеоретичного курсу німецької мови для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Німецька мова і література). Кременець: 2020.20 с.

Розробник: Марунько О.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання.

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання. Протокол №1 від 30 серпня 2020 року.

Завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання Воронцова Н.Г.

30.08.2020 р.

© О.А. Марунько, 2020 р.
© КОГПА ім. Тараса Шевченка,
2020 р.

1. Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Загальнотеоретичний курс німецької мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра Середня освіта (Німецька мова і література) спеціальності 014 Середня освіта (Німецька мова і література), яка викладається в VII, VIII семестрах в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта (Німецька мова і література)	Курс	
Змістових модулів – 4		4-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		7-й, 8-й	
		Лекції	
		42	10
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год/ 4 год; самостійної роботи студента – 4,2 год.	Освітній рівень: бакалавра	Практичні, семінарські	
		40	10
		Самостійна робота	
		98	160
		Вид контролю:	
		<i>залік / екзамен</i>	<i>залік / екзамен</i>

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 46% до 54%;
для заочної форми навчання – 12% до 88%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курсом передбачено розвиток у студентів вмінь і навичок роботи припущення, верифікувати їх, узагальнювати теоретичні положення, застосовувати теоретичний матеріал для пояснення мовних явищ німецької мови та явищ мови і мовлення загалом

1. Загальнотеоретичний курс німецької мови має на меті ознайомлення студентів з умовами формування й розвитку фонетичної, лексичної та граматичної системи німецької мови, узагальнення відомостей та уявлень студентів про етапи розвитку німецької мови, її граматичну будову, ознайомлення студентів з сучасними лінгвістичними підходами та тенденціями мовленнєвого вжитку.
2. Вивчення курсу поглиблює філологічну підготовку майбутніх учителів іноземної мови, сприяє розумінню студентами структури й системи німецької мови, розкриває причини та шляхи її специфічних особливостей на сучасному етапі.
3. Загальнотеоретичний курс німецької мови розрахований на 82 навчальних години (42 лекційних та 40 практичних).

4. Програма курсу складає два модулі-блоки, які торкаються як становлення так і сучасного стану розвитку німецької мови, котрий ставить за мету системний опис теоретичних аспектів німецької мови у синхронічному та діахронічному аспектах. У модулі розглядаються такі питання:

- Історія німецької мови. Походження. Періодизація. Створення і розвиток національної мови.
- Фонетична система німецької мови. Фонетика та фонологія. Звук, фонема, алофон. Голосні та приголосні звуки. Наголос. Специфіка інтонаційної структури.
- Теоретична граматики. Загальна характеристика німецької мови як мови аналітичного складу. Частини мови. Синтаксис німецького речення. Граматична функція порядку слів. Типи речень. Члени речення.
- Лексикологія. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної німецької мови. Шляхи поновлення словникового складу. Продуктивні і непродуктивні способи словотворення. Значення слова. Фразеологія сучасної німецької мови. Лексикографія.
- Стилїстика. Функціональні стилі мови. Стилїстичні виразні засоби.

Завдання курсу:

1. узагальнення та систематизація теоретичних знань про німецьку мову;
2. вивчення словникового складу німецької мови в діахронічному та синхронічному аспектах;
3. ознайомлення студентів з виникненням та історичним становленням німецької мови;
4. вивчення граматичних і лексико-стилїстичних ознак німецької мови;
5. усвідомлення студентами сутності мовних явищ, іншої системи понять, через яку може сприйматися дійсність;
6. порівняння явищ німецької мови з рідною та першою іноземною мовами;
7. оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції німецькомовних країн;
8. удосконалення інформаційної культури студентів (уміння працювати зі словниками, підручниками, хрестоматіями та додатковою літературою, з залученням Інтернету тощо);
9. удосконалення навичок практичного володіння німецькою мовою; поглиблення навичок критичного мислення у роботі із спеціальною літературою; висловлення своєї точки зору на те чи інше лінгвістичне явище.

Програмою дисципліни передбачено ознайомлення студентів на лекціях з дослідженнями в галузі теоретичної фонетики, граматики, лексикології, стилїстики німецької мови; виявлення предмета та об'єкта теоретичних дисциплін, сучасних тенденцій і напрямів розвитку зазначених теоретичних дисциплін. Особлива увага звертається на розуміння структури та функціонування мови, її міжривневі та внутрішньосистемні зв'язки.

Мета семінарських занять полягає у поглибленні розуміння студентами основних проблем теоретичних дисциплін, виявленні рівня опанування студентами матеріалу лекцій і рекомендованої літератури, формуванні навичок спостереження за мовним матеріалом, а також вміння робити самостійні висновки, розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі.

Курсом передбачено розвиток у студентів вмінь і навичок робити припущення, верифікувати їх, узагальнювати теоретичні положення, застосовувати теоретичний матеріал для пояснення мовних явищ німецької мови та явищ мови і мовлення загалом.

«Загальнотеоретичний курс німецької мови» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 Здатність використовувати знання з іноземної мови усно та письмово в професійній діяльності.

ЗК2 Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ЗК5 Здатність знаходити, інтерпретувати та застосовувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК9 Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації.

ФК6. Здатність до перенесення лінгвістичних знань і навчально-практичного досвіду в процес навчання іноземної мови, до розвитку мовної уваги та виявлення подібностей і відмінностей у різних мовах.

ФК11. Володіння німецькою мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення німецької мови, утвердження ролі німецької мови як засобу міжкультурної комунікації.

ФК12. Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК15. Здатність застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з німецької мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні С1, виявляти здатність вдосконалювати та підвищувати власний фаховий рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН11. Знати мовну норму, соціокультурну ситуацію розвитку німецької мови, особливості використання мовних одиниць у різних комунікативних контекстах, мовний дискурс сучасності.

ПРН13. Планувати, проєктувати, конструювати, організувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі набутих компетентностей із дисциплін професійної підготовки.

- демонструвати знання категоріально-понятійного апарату теоретичного курсу німецької мови;
- використовувати інформаційні технології в галузі німецької мови;
- використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки під час вивчення теоретичних аспектів німецької мови;
- знати суспільно-історичні передумови та етапи розвитку німецької мови; періодизацію; провідні історичні події; писемність; фонетичні явища; розвиток словникового складу; зміни граматичного устрою в діахронії; провідні лінгвістичні теорії, які застосовуються для пояснення цих змін;

- вміти ефективно і гнучко користуватись знанням з курсу історії німецької мови з професійними цілями;
- вміти розуміти основний зміст оригінальних історичних текстів; вилучити інформацію з письмових джерел, демонструючи володіння відповідним лінгвістичним знанням;
- вміти ефективно і гнучко користуватись знанням з курсів історії німецької мови, теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології, стилістики з професійними цілями;
- знати особливості теоретичної фонетики, теоретичної граматики, історії німецької мови, лексикології, стилістики як науки, предмет, структуру, мету, завдання та основні поняття;
- вміти користуватись категоріально-понятійним апаратом, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для науково-дослідницької діяльності студентів.
- знати сучасну проблематику мовознавчих досліджень, сучасні теорії вивчення граматичного строю німецької мови, які ґрунтуються на системній науковій основі; основні положення різноманітних лінгвістичних концепцій стосовно головних проблем граматичної теорії;

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.

Тема 1. Об'єкт дослідження та основні завдання курсу теорії німецької мови. Важливість німецької мови у сучасному світі. Німецька мова в системі германських мов. Предмет, види, методи історії німецької мови та її проблеми. Передісторія німецької мови.

Тема 2 Давньоверхньонімецький період

Тема 3. Середньоверхньонімецький період.

Тема 4. Ранньоверхньонімецький та нововверхньонімецький періоди. Формування нації і поняття національної мови та формування сучасної загально німецької літературної мови.

Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.

Тема 5. Теоретична фонетика як лінгвістична дисципліна. Предмет та завдання теоретичної фонетики. Фонологічна система сучасної німецької мови. Сегментні і супрасегментні одиниці мови.

Тема 6. Система голосних та приголосних сучасної німецької мови.

Тема 7. Граматична система сучасної німецької мови. Граматичне значення і граматична категорія в МЕ. Частина мови в мені. Лексико-граматичні класи слів.

Тема 8. Морфологія і синтаксис як дві частини граматичних досліджень структури мови. Граматика тексту.

Модуль 2

Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови

Тема 9. Етимологічні основи сучасного німецького словникового складу.

Тема 10. Морфемна структура слова. Словотвірні процеси в німецькій мові. Семантична структура німецьких слів. Семантичні процеси в сучасному словниковому складі. Німецька фразеологія як один з найбільш продуктивних способів збагачення словникового складу німецької мови.

Змістовний модуль 4. Стилїстика

Тема 11. Предмет та завдання стилістики. Дефініція стилю. Класифікація функціональних стилів мовлення. Функціональні стилі та їх особливості.

Тема 12. Морфологія, синтаксис та словниковий склад німецької мови з точки зору стилістики. Стилiстичні засоби.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови.												
Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand und Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	13	4	2			7	16	1	1			14
Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	11	2	2			7	14	1	1			12
Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	11	2	2			7	14	1	1			12
Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	11	2	2			7	14					14
Разом за ЗМ 1	46	10	8			28	58	3	3			52
Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.												
Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	11	2	2			7	14	1	1			12
Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	11	2	2			7	14	1	1			12
Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	11	2	2			7	16	1	1			14
Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik	11	2	2			7	14					14

Разом за ЗМ 2	44	8	8			28	58	4	4			52
Разом за Модуль	90	18	16			56	116	8	8			104
Модуль 2												
Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови												
Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie. Wortbestand der deutschen Sprache.	22	6	6			10	16	1	1			14
Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im Lexikalisch semantischen System. Phraseologie.	22	6	6			10	16	1	1			14
Разом за ЗМ 3	44	12	12			20	32	4	2			28
Змістовний модуль 4. Стилiстична, територiальна та соцiальна диференцiацiя сучасної нiмецької мови.												
Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	22	6	6			10	16	1	1			14
Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	24	6	6			12	16	1	1			14
Разом за ЗМ 4	46	12	12			24	32	4	2			28
Разом за Модуль	90	24	24			42	64	8	4			52
Усього годин	180	42	40			98	180	10	10			160

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
Модуль 1			
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови			
1.	Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand und Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	4	1
2.	Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	2	1
3.	Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	2	1
4.	Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	2	
Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.			
5.	Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	2	1
6.	Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	2	1
7.	Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	2	1

8.	Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik	2	
Модуль 2			
Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови			
9.	Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie. Wortbestand der deutschen Sprache.	6	1
10.	Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantischen System. Phraseologie.	6	1
Змістовний модуль 4. Стилїстика			
11.	Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	6	1
12.	Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	6	1
Всього		42	10

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
Модуль 1			
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови			
1.	Тема 1. Gegenstand und Aufgaben des Faches «Allgemeintheoretischer Kurs des Deutschen» Sprachgeschichte des Deutschen: Gegenstand und Grundbegriffe der Sprachgeschichte. Die Urgermanen und die Entwicklung der deutschen Sprache.	2	1
2.	Тема 2. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Althochdeutsche Zeit.	2	1
3.	Тема 3. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Mittelhochdeutsche Zeit.	2	1
4.	Тема 4. Sprachgeschichte des Deutschen: Die Frühhochdeutsche und die neuhochdeutsche Perioden. Die Herausbildung der deutschen Nationalsprache.	2	
Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.			
5.	Тема 5. Theoretische Phonetik: Phonetik als Sprachwissenschaft. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik Sprachlaut und Phonem.	2	1
6.	Тема 6. Theoretische Phonetik: Vokal- und Konsonantensystem des Deutschen.	2	1
7.	Тема 7. Theoretische Grammatik: Gegenstand und Aufgaben der Grammatik. Das System der Wortarten im Deutschen.	2	1
8.	Тема 8. Morphologie, Syntax und Textgrammatik	2	
Модуль 2			
Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови			
9.	Тема 9. Lexikologie: Gegenstand und Aufgaben der Lexikologie. Wortbestand der deutschen Sprache.	6	1
10.	Тема 10. Lexikologie: Paradigmatische und syntagmatische Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantischen System. Phraseologie.	6	1
Змістовний модуль 4. Стилїстика			
11.	Тема 11. Stilistik: Forschungsgebiet, Gegenstand und Aufgaben der Stilistik. Die Definition des Stils. Die Klassifizierung der Funktionalstile. Funktionalstile und ihre Besonderheiten.	6	1
12.	Тема 12. Stilistik: Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht. Mittel der Bildkraft.	6	1
Всього		40	10

--	--	--	--

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури, підготовці повідомлень на семінарських заняттях, вивченні питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати усні доповіді за темами (з використанням презентацій у форматі PowerPoint):

1. Der grammatische Bau einer Sprache. Die Einheiten der Morphologie (das Morphem, die Wortformen).
2. Das Tempussystem.
3. Die grammatischen Kategorien des Verbs.
4. Das Wesen des Verbs. Die Einteilung des Verbs (syntaktische, semantische, morphologische).
5. Die Entwicklung der deutschen Grammatik im 20. Jh.
6. Das Problem der Ausgliederung der Wortarten.
7. Die Entwicklung der Modellierungsverfahren der deutschen Sätze. Satzmodelle von O. Moskalskaja und W. Admoni.
8. Das Wesen des Artikels, seine Funktionen. Die Kategorie der Bestimmtheit (Unbestimmtheit).
9. Das Paradigma des Satzes.
10. Kommunikative Satzgliederung. Der Artikelgebrauch.
11. Das Adjektiv.
12. Frage, und Befehlssätze und ihre Modelle.
13. Das Numerale.
14. Aussage-und Ausrufesätze und ihre Modelle.
15. Das Pronomen.
16. Die Wortfolge. Der Satz als Spannungsgefüge.
17. Das Adverb.
18. Das Substantiv. Paradigmatik des Substantivs.
19. Die Genera des Verbs.
20. Der Text. Die grammatischen Charakteristiken eines Gesamttextes.
21. Die Modi des Verbs .
22. Das Satzgefüge. Modelle von Satzgefügen.
23. Die grammatischen Kategorien des Substantivs.
24. Die Wechselbeziehungen zwischen den nominalen Wortarten, Pronomen und Adverbien.
25. Die Satzverbindung.
26. Die Methoden der phonetischen Untersuchungen
27. Die phonetischen Einheiten
28. Die physiologische Funktionen der Redeapparats im ganzen und jeden Rede (Sprech)organs eigentlich.
29. Die Rolle der Schwingungsteilen: Tons, Klangs und Geräusches. Die Prinzipien, Ansichten, Kriterien der Klassifikation der Sprachlaute bei Phonetikern. Schildern Sie ihre Meinungen und Standpunkte in der linguistischen Literatur.

30. Die deutschen Vokale artikulatorisch und hinsichtlich nach der Ansichten der bekannten Phonetiker. Charakteristik der akustischen Einteilung der Sprachlaute (Vokale und Konsonanten) nach Betrachtungen von bekannten Phonetikern.
31. Die Tätigkeit der Leningrader Phonologischen Schule.
32. Die Tätigkeit der Moskauer Phonologischen Schule.
33. Die phonologische Tätigkeit der Prager Schule.
34. Die Phonematik
35. Die Wortakzenttheorie in der Linguistik
36. Änderungen im System des deutschen Vokalismus während des 2. Jahrtausends.
37. Änderungen im System des deutschen Konsonantismus während des 2. Jahrtausends.
38. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Substantiv.
39. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Adjektiv.
40. Änderungen im Formenbestand während des 2. Jahrtausends. Verb.
41. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Bedeutungswandel.
42. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Wortbildung.
43. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes während des 2. Jahrtausends. Entlehnung.
44. Änderungen im deutschen Syntax während des 2. Jahrtausends.
45. Martin Luther – der Gründer der Literaturnorm der deutschen Nationalsprache.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
Модуль 1			
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади німецької мови. Історія мови			
1.	Sprachliche Besonderheiten des Germanischen: a) im phonologischen System (Wandel im Vokalsystem, Neuerungen im Konsonantensystem, Akzentverhältnisse); b) Im morphologischen System (Einteilung der Substantive in Stammklassen, Charakterzüge der Formenbildung der Substantive, Adjektive, Verben); c) Veränderungen im Wortschatz.	7	14
2.	Die Formenbildung der Substantive. Das Deklinationssystem der Substantive im Ahd. d) Vokalische Deklination e) Konsonantische Deklination f) Wurzelnomina Die grammatischen Kategorien des Substantivs. Der Formenbestand und die Flexion der Adjektive. Das Verb. Stammbildung. Starke Verben. Klassen der starken Verben. Konjugation im Präsens und Präteritum. Schwache Verben. Klassen der schwachen Verben. Konjugation im Präsens und Präteritum. Unregelmäßige Verben.	7	14
3.	Mhd. Das Werden der starken und schwachen Deklination der Substantive. Veränderungen im Paradigma der Adjektive und Pronomen. Konjugation der starken Verben im Präsens und Präteritum. Aufhebung der Unterscheidung der	7	14

	schwachen Verben nach den Klassen. Weitere Entwicklung der analytischen Formen der Verben, der grammatischen Kategorien der Zeit und der Modi. Die Entwicklung des Satzbaus.		
4.	Die neuhochdeutsche Sprachperiode.	7	14
		28	56
	Змістовний модуль 2. Фонетична та граматична системи сучасної німецької мови.		
5.	Artikulationsorgane. Laut als physikalisch-akustische Erscheinung. Bedeutung der Phonetik in dem Fremdsprachenunterricht.	7	14
6.	Modifikation der Sprachlaute im Redestrom. Assimilation. Progressive und regressive. Reduktion. Die Intonation. Pausen.	7	14
7.	Die Grammatischen Kategorien des Verbs. Die Grammatischen Kategorien des Substantivs.	7	14
8.	Syntax. Der einfache Satz, die Satzreihe und das Satzgefüge. Textgrammatik.	7	14
		28	56
	Модуль 2		
	Змістовний модуль 3. Лексична система сучасної німецької мови		
9.	Lexikologie und soziales und politisches Leben der Gesellschaft. Verbreitung des deutschen Wortschatzes. Die Existenzweisen des deutschen Wortschatzes.	10	14
10.	Wege der Beschreibung des deutschen Wortschatzes. Die Formen der Wortbildung: a) Zusammensetzung b) Ableitung c) Übergang d) Kürzung e) Lautnachahmung f) Entlehnung Phraseologie.	10	14
		20	28
	Змістовний модуль 4. Стилїстика		
11.	Arten der Rededarstellung. Das Sprachporträt.	10	6
12.	Wortschatz, Morphologie und Syntax aus stilistischer Sicht.	12	6
		22	12
	Всього	98	152

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.)
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури по кардинальним проблемам граматики німецької мови.
- складання таблиць, схем тощо

Окрім названих аспектів, студент виконує такі завдання в межах відповідних тем:

- опрацювання уривків з оригінальних праць вчених різних напрямів досліджень в галузі лінгвістичної теорії (тезисні конспекти вказаних уривків та відповіді на подані в кінці текстів запитання)
- виконання вправ, спрямованих на оволодіння студентами спеціальними методиками граматики-дослідницької техніки.

Необхідність удосконалення мовленнєвої компетенції спонукає до всебічного розвитку особистості студента шляхом пошуку та творчої обробки додаткової інформації, пов'язаної з тими темами та проблемами, що вивчаються згідно з програмою курсу. Таку роботу студенти виконують як усно, так і письмово самостійно і надають на перевірку викладачеві або презентують під час індивідуального заняття своїм колегам. Зокрема, до самостійної роботи належить завдання, що полягає у підготовці конспектів до кожного пункту плану семінарських занять, а також аналіз художніх текстів.

8. Індивідуальні завдання

(ІНДЗ)

Індивідуальна навчальна робота покликана сформувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та поглиблене вивчення теоретичних і практичних проблем дисципліни «Теоретичний курс німецької мови» з метою підвищення якості професійної підготовки.

Метою (ІНДЗ) є поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу і розвиток навичок самостійної роботи.

Основним завданням цього виду діяльності є поглиблення набутих під час аудиторних занять знань з теоретичних основ німецької мови та удосконалення вмінь та навичок здійснення наукового аналізу мовних явищ та демонстрації дослідних прийомів на конкретному текстовому матеріалі.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з курсу, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, вміння презентувати результати роботи.

ІНДЗ виконується самостійно. На початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент отримує тему ІНДЗ, що відповідає проблематиці практичних занять та лекційного курсу. Студент має право самостійно обрати тему ІНДЗ заздалегідь узгодивши її з викладачем. Під час проведення практичних занять студент повинен презентувати результати своєї роботи у режимі PowerPoint з використанням мультимедійного обладнання. Оцінка за ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи студентів (ІНДЗ)

Академічне есе (або відео презентація в Power Point)

Студент виконує індивідуальне навчально-дослідне завдання у формі написання академічного есе (реферату) обсягом 6–10 сторінок друкованого тексту формату А-4 або виготовлення відеопрезентації (10-20 слайдів) на одну із запропонованих тем.

Академічне есе повинно містити такі структурні елементи як вступна частина, в якій зазначається проблематика та термінологічний апарат до теми, основна частина (виклад теоретичного матеріалу по темі та надання ілюстративних прикладів, що підтверджують

задекларовані теоретичні положення), висновки та список використаної літератури. (Есе може виконуватись як українською так і англійською мовою).

Під час написання академічного есе студент повинен опрацювати не менше п'яти джерел з відповідними посиланнями на них у тексті роботи. Текст роботи має містити реферативне викладення матеріалу з приводу визначеної теми.

ІНДЗ складається з титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаної літератури; додатків (за необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику та мету завдання.

Основна частина має містити викладення матеріалу теми.

У висновку потрібно висловити міркування стосовно досягнення мети роботи.

У друкованому варіанті обсяг роботи повинен становити 7 – 10 стор. Орієнтовна кількість сторінок у структурі ІНДЗ становить: вступ – 1 стор.; основна частина 5 – 8 стор.; висновок – 1 стор.; список використаної літератури – 1 стор.

Відеопрезентація виконується у довільній формі в режимі Power Point з обов'язковим наданням відповідних дефініцій до обраної тематики, ключових теоретичних положень, викладених у лаконічній формі, та наданням ілюстративних прикладів, що вдало підтверджують теоретичні положення по темі. Оцінюватиметься також творчий підхід та естетичність відеоподання матеріалу.

На перевірку здається диск з відео презентацією Power Point (CD-ROM) та примірник роздрукованого матеріалу у форматі А-4.

Критерії оцінювання академічного есе (реферату)

Академічне есе оцінюється на “відмінно”, якщо:

- 1) тема есе актуальна та відзначається практичною значущістю;
- 2) у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- 3) використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання з лінгвістики, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- 4) матеріал роботи добре структурований та логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що вдало підтверджують задекларовані теоретичні положення;
- 5) висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- 6) рекомендації є обґрунтованими та мають практичний характер;
- 7) роботу оформлено з дотриманням встановлених правил та у відповідності до сучасних вимог оформлення списку літератури.

Академічне есе оцінюється на “добре”, якщо:

- 1) тема роботи актуальна;
- 2) у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
- 3) використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- 4) матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення;
- 5) висновки відповідають завданням роботи;
- 6) рекомендації мають практичну значущість;
- 7) оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Академічне есе оцінюється на “задовільно”, якщо:

- 1) здійснений слухачем теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- 2) використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
- 3) висновки не повністю відповідають завданням роботи;

- 4) рекомендації недостатньо обґрунтовані;
- 5) робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Академічне есе оцінюється на “незадовільно” якщо:

- 1) тема реферату неактуальна і не має практичної значущості;
- 2) здійснений слухачем аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- 3) у змісті реферату не аналізується конкретний мовний матеріал, певні положення не ілюструються емпіричним матеріалом, в т.ч. таблицями, графіками тощо.
- 4) висновки не відповідають завданням роботи;
- 5) оформлення роботи не відповідає встановленим правилам;
- 6) недотримання правил академічної доброчесності, при встановленні факту плагіату.

9. Методи навчання:

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, вчителя іноземної мови, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійної компетенції майбутнього вчителя типологічний аналіз мовних одиниць і явищ здійснюється у межах кожного мікрорівня за допомогою порівняльного, компонентного й когнітивного методів.

Методами навчання є також:

- лекції-візуалізації;
- інтерактивні лекції;
- проблемне навчання;
- мозковий штурм;
- семінари-бесіди;
- семінари-конференції.

10. Методи контролю:

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до науково-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному і письмовому контролю, тестовим завданням.

- усне опитування під час семінарських занять;
- модульні експрес-тести;
- підсумкові модульні тести;
- презентація академічних есе, рефератів,
- огляд відео-презентацій в power-Point;
- співбесіда на заліку

11. Критерії оцінювання знань студентів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									ІНДЗ	Підсумковий тест	Сума
МОДУЛЬ 1					МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 1-2					Змістовий модуль 3-4						
25					20				15	40	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

90–100 балів A (відмінно) – високий рівень знань, повне оволодіння лінгвістичною термінологією, творчий виклад концепції. Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу німецької мови, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми курсу як навчальної дисципліни, її мету та завдання, практичне та теоретичне значення. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах граматичного та дискурсивного аналізу. Вміє творчо аналізувати мовний матеріал і робити узагальнюючі підсумкові висновки. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.

82–89 балів B 4 (добре) – середній рівень знань, студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичні завдання без помилок, але може допускати неточності в формулюванні, незначні мовленнєві помилки у наведених прикладах. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах лінгвістичного аналізу. Вміє правильно вживати граматичні структури та явища в німецькій та українській мовах, виявляючи специфіку відповідних явищ в обох мовах.

75–81 бал C 4 (добре): Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в граматичному та дискурсивному аналізі мовних явищ та процесів, вміє застосовувати здобуті теоретичні знання в лінгвістичному аналізі мовного матеріалу, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Допускає незначні помилки в усній (писемній) формах мовлення.

67–74 бали D 3 (задовільно): – достатній рівень знань, достатнє оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу теоретичної граматики німецької мови, має уявлення про головні проблеми сучасної теорії мови, які пов'язані з процесом навчання німецької мови як іноземної, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

60–66 Е 3 (задовільно): – рівень знань нижче середнього, часткове оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу, має уявлення про головні проблеми сучасної фонетики, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

35–59 балів FX 2 (незадовільно): – низький рівень знань, низький рівень оволодіння лінгвістичною термінологією, фрагментарний виклад концепції. Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.

0–34 бали F 2 (незадовільно): – Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно. Відсутні знання програмного матеріалу, не володіння основними поняттями, що є базовими для цієї дисципліни; не вміє викласти думку, дати відповідь на запитання.

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. М.: ВЛАДОС, 1999. 286 с.
2. Бублик В.Н. Історія німецької мови [Текст] : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів; М-во освіти і науки України. 2-ге вид. Вінниця, 2004. 272 с.
3. Зиндер Л. Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка. Москва, 2003. 158 с.
4. Левицький В.В. Історія німецької мови [Текст] : посібник для студ. вищ. навч. закладів. Вінниця, 2007. 216 с.
5. Москальская, О. И. История немецкого языка : учебное пособие для вузов. 2-е изд., стереотип. Москва, 2006. – 280 с.
6. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Вінниця : Нова книга, 2006. 239 с.
7. Рахманова Н. И., Цветаева Е. Н. История немецкого языка : от теории к практике : учебное пособие для вузов : [на нем. языке]. Москва, 2004. 332 с.
8. Стеріополо О. І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Вінниця: Нова Книга, 2004. 320 с.
9. Трубецкой Н. С. Основы фонологии. 2-е изд. Москва, 2000. 352 с.
10. Admoni W. Der deutsche Sprachbau. Москва, 1986. 333 S.
11. Anissimova E. E. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache (Vorlesungen). Учебное пос. Москва: ТЕЗАУРУС, 2011. 280 с.

12. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. u. bearb. von Günther Drosdowski in Zusammenarbeit mit Gerhard Augst ... [Max Mangold ...]. i[4., völlig neu bearb. u. erw. Aufl.].i Mannheim ; Wien ; Zürich : Bibliographisches Institut, 1984. 804 S.
13. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik. [Band 1: Das Wort]. Stuttgart, Weimar : J. B. Metzler Verlag, 2013. 513 S.
14. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik. [Band 2: Der Satz]. Stuttgart, Weimar : J. B. Metzler Verlag, 2013. 535 S.
15. Fleischer W., Michel G., Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. F/m : Lang, 1993. 382 s.
16. Moskalskaja O.I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Москва., 2004. 352 S.
17. Kohler K. J. Einführung in die Phonetik des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt, 1995. 249 S.
18. Lewizkij V., Heinz-Dieter P. Geschichte der deutschen Sprache : учебное пособие. Виннызья : Nova Knyha, 2010. 256 с.
19. Oguy O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnytsa : Nowa knyha, 2003. 416 s.
20. Pompino-Marschall B. Einführung in die Phonetik. Berlin; New York: Walter de Gruyter, 2003. 324 S.
21. Stepanova M.D., Cernyseva I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Москва: Высшая школа, 1975. 271 s.

Допоміжна література:

1. Гришаева Л.И. Теоретическая грамматика немецкого языка, изложенная в форме тезисов и ключевых слов. Theoretische Grammatik des Deutschen in Stichwörtern. Воронеж, 2009. 159 с.
2. Крушельницкая К.Г. Очерки по сопоставительной грамматике немецкого и русского языков. Москва: КомКнига, 2006. 272 с.
3. Юнг В. Грамматика немецкого языка. Спб. : Лань, 1996. 544 с.
4. Левицкий В. В. Основы сравнительной фонетики германских языков. Черновцы: Рута, 2003. 125 с.
5. Фонетика спонтанной речи [под ред. Н. Д. Светозаровой]. Москва: Изд-во ЛГУ, 1988. 248 с.
6. Филичёва, Н. И. История немецкого языка : учебное пособие. Москва : Академия, 2003. 297 с.
7. Цахер О. К. Фонетика немецкого языка. Ленинград: Изд-во учеб. и пед. мат-лов, 1969. 201 с.
8. Altmann H. Ziegenhain U. Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag GmbH. 2002. 174 S.
9. Essen von O. Allgemeine und auditive Phonetik.[5., neubearbeitete und erweiterte Auflage]. Berlin: Akademie-Verlag-Berlin, 1979. 300 S.
10. Graefen, Gabriele, Martina Liedke Germanistische Sprachwissenschaft. A. Franke Verlag Tübingen und Basel, 2008. S. 20-32.
11. Glinz H. Deutsche Grammatik 1. Satz — Modus — Tempus. Frankfurt / Main, 1970. 378 S.
12. Götze L., Hess-Lüttig E.W.B. Grammatik der deutschen Sprache. Sprachsystem und Sprachgebrauch. Gütersloh : Bertelsmann Lexikon Verlag, 1993. 524 S.
13. Götze L. Wahrig Grammatik der deutschen Sprache. München, 2005. 702 S.
14. Grundzüge einer deutschen Grammatik [von einem Autorenkollektiv unter Leitung von K.E. Heidolf, W. Flämig und W. Motsch]. Berlin : Akademie-Verlag, 1984. 1028 S.
15. Hakkarainen H. J. Phonetik des Deutschen. München: Fink, 1995. 197 S.
16. Helbig G. Buscha J. Deutsche Grammatik : Ein Lehrbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig — Berlin — München — Wien — Zürich — New York : Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie, 1993. 736 S.

17. Engel U. Deutsche Grammatik. [2., verbesserte Auflage]. Heidelberg : Julius Groos Verlag, 1991. 888 S.
18. Eroms H.-W. Syntax der deutschen Sprache. Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 2000. 510 S.
19. König, Werner. Dtv-Atlas Deutsche Sprache. 15., durchgesehene und aktualisierte Auflage. Deutscher Taschenbuch Verlag, 2005. 256 S.
20. Machelett K. Das Lesen von Sonagrammen in der Phonetik. Hausarbeit zur Erlangung des Magistergrades an der Ludwig-Maximilians-Universität München, 1994. 112 S.
21. Weinrich H. Duden. Textgrammatik der deutschen Sprache. Mannheim, 2002. 819 S.

13. Интернет-ресурси:

1. http://lingvistika.dp.ua/lingvo_p_2_p_1.html
2. <http://www.eduardo.info/history2.php>
3. <http://www.linguistics.ruhr-uni-bochum.de/~strunk/Deutsch/>
4. <http://www.linguist.de/Deutsch/gdsmain.html>
5. <http://www.stefanjacob.de/Geschichte/Unterseiten/Sprache.php>
6. <http://titus.uni-frankfurt.de/didact/idg/idgstkl.htm>
7. <http://www.mediaevum.de/haupt2.htm>
8. <http://www.mwv.uni-trier.de/>
9. <http://demo.fruehneuhochdeutsch.is.guad.de/cgi-bin/fruehneuhochdeutsch/search.cgi?lang=de>
10. <http://www.deutchlang.ru/language>
11. http://wiki2.norcom.ru/wiki/Немецкий_язык#.D0.94.D0.B8.D0.B0.D0.BB.D0.B5.D0.BA.D1.82.D1.8B
12. <http://www.de-online.ru/forum/6-260-1>
13. http://wiki2.norcom.ru/wiki/Готическое_письмо
14. <http://www.duden.de/sprachratgeber/crashkurs--in-25-schritten-zur-neuen-rechtschreibung/3>
15. <http://ru.scribd.com/doc/58082076/Theoretische-Phonetik>
16. http://is.muni.cz/th/145295/pedf_b/bak.prace-Chladkova.pdf -
17. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/> - <http://cornelia.siteware.ch/cms/didaktik/aussprache-didaktik>
18. https://en.wikipedia.org/wiki/IPA_vowel_chart_with_audio
19. https://en.wikipedia.org/wiki/IPA_pulmonic_consonant_chart_with_audio
20. <http://phonetics.spbu.ru/sites/default/files/res/phonstad/index.html>
21. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/index.html#intonation>
22. <http://www.dw.com/de/deutsch-lernen/dialektatlas/s-8150?maca=dk-Facebookdwe>
23. <http://simsalabim.reinke-eb.de/index.html>
24. <http://soundsofspeech.uiowa.edu/german/german.html>
25. http://letitbit.net/download/93702.9e08a92b6b1febae66eb4c9ada86/Teoreticheskaja_fonetika_nemetskogo_jazyka.rar.html
<http://biblioteka.cc/index.php?app=forums&module=forums§ion=attach&tid=114847>
26. http://window.edu.ru/window/library/pdf2txt?p_id=28341&p_page=3
27. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/kontrastakzent.html>
28. http://cornelia.siteware.ch/phonetik/Satzmelodie_Fragen.html
29. http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=1&page_id=76
30. <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/satzakzent.html>